

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

665.7

Szerző

Hely

Cím

A városi új gázgyár.

Idő

1910

Forrás:

Budapesti hírlap

Személy

Pop.

1910 11/24.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A városi új gázgyár.

A főváros az új gázgyár megtervezésével tudva felelvén Weisz Albertet, a zürichi gázgyár igazgatóját bízta meg. Weisz igazgató a terveket kidolgozta, s a Tisztviselő-egyesületnek Eszterházy-utca 4. számú palotájában állította ki. A terveket a hazai és külföldi szakértőkből alakított zsüri átvizsgálta s minden tekintetben kifogástalannak és szerencsés megoldásnak találta. Ma pedig a tanács tagjainak és a gázbizottság tagjainak mutatták be a terveket, a melyek egészen megtöltik az egyesület nagy dísztermét. Az első pillanatra látható, hogy helyesen cselekedett a főváros, a mikor az új gyár terveit megbízás útján dolgoztatta ki és nem hirdetett pályázatot, mert lehetetlen, hogy a bizonytalan pályázaton bárki is olyan részletes tervekkel vegyen részt, a minőt Weisz igazgató produkált.

A bemutatón megjelent Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, a tanács tagjai Bárczy István polgármester vezetésével, a gázgyári bizottság tagjai, számos más bizottsági tag, Schödl Lipót és Bernauer Izidor gázgyári igazgatók. A megjelenteket Heltai Ferenc, a gázgyár vezérigazgatója fogadta, s elmondotta, hogy a zsüri a legnagyobb elismeréssel fogadta a terveket s kijelentette, hogy azok a szakirodalom díszére és becsületére, a fővárosnak pedig nagy gazdasági hasznára válnak. A zsüri a kiváló munkáért elismerését és köszönetét fejezte ki a tervezőnek.

Azután maga Weisz Albert igazgató ismertette a terveket. Az új gyárat az óbudai Dunaág mellett 112.322 négyszögöl területen tervezik, a melyet egyik oldalán a Duna, másikik a körvasut határol, s így minden szomszédságtól el van zárva. Árvíz ellen a telepet tizedfél méter magas védőművek biztosítják. A megoldás egyik főérdeme, hogy a szénszállítást, valamint a kokszt elszállítását vasuton és vizen biztosítja.

Közvetlenül a parton, a Dunával párhuzamosan helyezte el a szénraktárakat, mellettük párhuzamosan a kemenceházakat, s ezekre merőlegesen a többi gyári épületet. Weisz igazgató úgy tervezte a gyárat, hogy az mindjárt megépítése után napi 250.000 köbméter gázt termeljen, de megjelölte a kibővítés módját is. A gyárat napi egy millió köbméter termelésre lehet kibővíteni. A kibővítés mindenkor a valóságos szükséglet arányában történhetik, mert egy-egy kemenceházban annyi kemenceoportot lehet építeni, a mennyinek termelése kielégíti a szükségletet. Az egész területet a terv négy részre osztja. Az első részben van a nyersanyagok szállítására és feldolgozására szolgáló helyiség, a másodikban a tisztító, mérő és szabályozó épületek, a harmadikban a kezelő- és irodaépületek, műhelyek, raktárak és munkásjelölti berendezések, a két nagy gáztartó, a melyből a gázt turbó-szivattyúk segítségével szállítják a pesti oldalon elhelyezett gáztartó-állomásokba, a negyedik részen nagy parkban vannak elhelyezve a lakóépületek.

A vasuti kocsiból a szenet kocsibillentők, elevátorok és egy magas tartó segítségével rakják ki, s viszik a szénraktárba, a hová mozgó, markoló hidak és kötélpályák segítségével függőkocsik viszik a kemenceházakba. A szenet tehát a vasuti kocsiból közvetlenül mechanikus berendezések viszik a szénraktárba, illetőleg kemenceházakba. A kocszot ugyancsak mechanikus berendezések viszik el a raktórhelyre és a kicsinyben való árusítóhelyre. Külön vízmű szolgáltatja a telepnek a vizet, mert már kezdetben tizenkétezer köbméter vízre van a gyárnak szüksége, a mely fokozatos bővítés mellett huszonötézer köbméterre emelkedik. Hatalmas, ötvenkét méter magas viztoronyban, a melyet Weisz igazgató egészen keleti stílusban tervezett, 750 köbméter ürtartalmu vízmedence van. Külön elektromos telep is épül a gyár telkén, a mely a gyár világítását és motorait látja el árammal.

Weisz igazgató különösen nagy gondot fordított arra, hogy a hol csak lehet, a kézierőt géppel helyettesítse, s állítása szerint a tervezett berendezések alkalmasak arra, hogy azok segítségével két-

százötven munkás ugyanazt a munkát végezze, a melyet ma ezer munkás végez. A hol csak lehetett, automatikus szerkezetek teszik fölöslegessé a kézierőt. A tervekben a legmesszebbmenő gondoskodás történt a munkásjelölti intézményekről s nagy gondot fordított a tervező arra, hogy a közegészségügyi követelményeknek minden tekintetben megfeleljen.

A bizottság szakértő tagjai nagy elismeréssel nyilatkoztak a tervekről és a szemle után Bárczy István polgármester a tanács és a bizottság nevében köszönetét és elismerését fejezte ki Weisz Albert igazgatónak. A terveket kedd délig a nagyközönség is megtekintheti. Ha a főváros a terveket elfogadja, s az építést még az idén megkezdik, az új gázgyár 1913-ban megkezdik a gáztermelést.